باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۳/۹**	ساعت شروع: **۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
۱	**به خاطر آوردن:**	۳

الف) جمله‌های صحیح و یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- تاریخ‌نگاری سنتی ادامه وقایع‌نگاری‌ها و مجلس‌نویسی‌های دوره صفوی و پیش از آن محسوب می‌شود.

۲- نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود.

۳- با شروع جنگ جهانی دوم، دولت ایران آمادهٔ شرکت در جنگ شد.

ب)کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵)

درستون سمت چپ دو مورد اضافی است.

۱- مورخ مشهور عصر قاجار و رئیس دارالترجمهٔ همایونی	الف) سیدضیاءالدین طباطبایی
۲- دولت‌مرد ایرانی موافق قرارداد ۱۹۱۹	ب) میرزا رضا کرمانی
۳- نخست‌وزیر احمدشاه بعد از کودتای۱۲۹۹	ج) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
	د) آیت‌الله طباطبایی
	هـ) وثوق الدوله

ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است.)(هر مورد ۰/۲۵)

(مصر – رود ارس- عراق – رود اترک)

۱- در نتیجهٔ قراردادهای گلستان و ترکمنچای..... مرز دو کشور قرار گرفت.

۲- انورسادات، رئیس جمهور .....، با وساطت آمریکا با اسرائیل صلح کرد.

د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)

۱- بر اساس پیمان ورسای بخش‌هایی از خاک آلمان به کدام کشورها واگذارگردید؟

الف) فرانسه و انگلیس ب) اتریش و مجارستان ج) فرانسه و لهستان د) انگلیس و لهستان

۲- رضاخان در دوره نخست‌وزیری، برای زمینه‌سازی انتقال قدرت برای خود دست به چه اقدامی زد؟

الف) ارتش منظمی در کشور تشکیل داد. ب)شیخ خزعل را درجنوب سرکوب کرد.

ج) خواستار نظام جمهوری در کشور شد. د) احمدشاه را به سفر اروپا تشویق کرد.

هـ) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۰/۵)

۱- رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از وی دست به چه اقدامی زد؟

۲	**تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۰/۷۵) الف) جنگ تحمیلی: ب)سیاست موازنه منفی:	۱/۵
۳	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف) با پیروزی انقلاب مشروطه در ایران، ایرانیان به چه دستاوردهایی رسیدند؟ (چهار مورد را نام ببرید.) ب) دو مورد از اقدامات رضاشاه را پس از به سلطنت رسیدن نام ببرید.	۲
	«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۳/۹**	ساعت شروع: **۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت خرداد** ماه سال **۱۳۹۸**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره
۴	**مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی:** دلایل رکود کشاورزی ایران در دورهٔ نادرشاه افشار و رشد و رونق صنایع دستی در اوایل دورهٔ قاجار را مقایسه کرده و در یک سطر نتیجه‌گیری تاریخی کنید.	۳
۵	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۰/۲۵) الف) به نظر شما، عمده تحولات تاریخ جهان در قرن نوزدهم، متأثر از کدام رویداد تاریخی بوده است؟ ب) به نظر شما، مردم کشورهای مستعمره در قرن۱۹م. برای رهایی از استعمار چه اقداماتی می توانستند انجام دهند؟ ج) به نظرشما، اکتشاف نفت در ایران چه تأثیری در تاریخ معاصر کشور داشته است؟ د) به نظر شما، چرا تمام اقوام، قشرها و گروه‌ها در سراسر ایران در دفاع مقدس مشارکت فراگیر و گسترده‌ای داشتند؟	۱
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۵) « در اواخر زندگی حضرت امام خمینی (ره)، عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی از ایشان درخواست کردندکه قانون اساسی بازنگری و اصلاح شود. امام خمینی (ره) در تاریخ۲۴ اردیبهشت ۱۳۶۸، هئیتی متشکل‌از۲۰نفرازشخصیت‌های مذهبی و سیاسی و ۵ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی را مأمور این کار کردند. هنوز فعالیت این هئیت به پایان نرسیده بود که بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ازدنیا رفتند؛ اما روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی ادامه یافت. مهم‌ترین تغییر و اصلاحی که در قانون اساسی صورت گرفت، حذف منصب نخست‌وزیری و سپردن ریاست هئیت دولت به رئیس‌جمهور بود. همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد.سرانجام با نظر مساعد حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب، همه پرسی اصلاحات قانون اساسی در۶ مرداد ۱۳۶۸ برگزار شد و مردم به آن رأی مثبت دادند. هم‌زمان با همه پرسی، انتخابات پنجمین دورهٔ ریاست جمهوری نیز انجام گرفت و حجت‌الاسلام اکبر هاشمی رفسنجانی به عنوان چهارمین رئیس جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد. الف) در بازنگری قانون اساسی یکی از مهم‌ترین تغییرات و اصلاحاتی که صورت گرفت را بنویسید. ب) کدام رویداد، روند بازنگری و اصلاح قانون اساسی را متوقف نکرد؟ ج) همه‌پرسی اصلاحات قانون اساسی با نظر مساعد چه کسی برگزار شد؟ د) در اردیبهشت ۱۳۶۸، چه کسانی خواستار بازنگری و اصلاح قانون اساسی شدند؟	۲
	سؤالات تشریحی	
۷	دو مورد از آثار و پیامد جنگ جهانی دوم را بنویسید.	۱
۸	دو خواسته ایران در جریان دفاع مقدس که در قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل هم مطرح شد، چه بود؟	۱
۹	دو مورد از نتایج قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ را بنویسید.	۱
۱۰	اقامت چند ماههٔ امام خمینی(ره)در فرانسه (مهر ۱۳۵۷) چه نتایج مهمی برای انقلاب به دنبال داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است.)	۱
۱۱	سیاست موسولینی در بُعد روابط خارجی چه بود؟	۱/۵
۱۲	دو مورد از اقدامات انگلستان برای جلوگیری از ملی شدن صنعت نفت در ایران را بنویسید.	۲
	« **موفق و پیروز باشید.** » جمع نمره	۲۰

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۸/۳/۹**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف) هر مورد ۰/۲۵** ۱- صحیح درس۱ ص۲ ۲- صحیح درس ۳ ص۳۷ ۳- غلط درس ۸ ص۱۰۸ **ب) هر مورد ۰/۲۵** ۱- (ج)محمدحسن خان اعتمادالسلطنه درس ۱ ص ۳ ۲- (هـ) وثوق الدوله درس ۶ ص ۸۹ ۳- (الف) سیدضیاءالدین طباطبایی درس۷ ص۹۱ **ج) هر مورد ۰/۲۵** ۱- رود ارس درس ۳ ص۴۳ ۲- مصر درس ۸ ص۱۱۱ **د) هر مورد ۰/۲۵** ۱- گزینه(ج) فرانسه و لهستان درس۶ ص۸۴ ۲- گزینه (ج)خواستار نظام جمهوری درکشور شد. درس ۷ ص۹۲ **هـ) ۰/۵ نمره** **۱-** به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.(به مصداق‌های مبارزه با سنت‌ها مانند کشف حجاب، تغییر لباس، محدود کردن روحانیان و تعطیلی دفاتر شرعی نیز اشاره شد نمره کامل داده شود.) درس ۷ ص ۹۴	۳
۲	الف) جنگ تحمیلی: هجوم ارتش بعثی عراق به ایران (جنگ هشت ساله ایران و عراق) درس ۱۲ ص ۱۴۹(۰/۷۵) ب)سیاست موازنه منفی: ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه جو. درس ۹ ص ۱۱۶ (۰/۷۵)	۱/۵
۳	الف) آزادی – برابری – تدوین قانون اساسی – برپایی مجلس شورای ملی- حکومت قانون مند و کارآمد(حکومت مشروطه)- رشد سریع نشریات-تشکیل احزاب و گروه ها. (ذکر چهار مورد، هر کدام ۰/۲۵) درس۵ ص۶۱ ب) ۱-باز گشت به حکومت استبدادی ۲-ایجاد ارتش منظم ۳-احداث راه آهن سراسری ۴-اسکان عشایر ۵-یک شکل کردن لباس‌ها وکشف حجاب. (ذکر دومورد هر کدام ۰/۲۵) درس ۷ ص ۹۳-۹۴	۲
۴	- تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادر شاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. (**کلید واژه** بخش اول: جنگ‌های داخلی و خارجی– کاهش نیروی انسانی) درس۲ ص۲۲ - با به قدرت رسیدن قاجاریه و فروکش کردن جنگ‌های داخلی، دراوایل دورهٔ قاجار صنایع دستی در ایران رشد و رونق گرفت. (**کلید واژه** بخش دوم:فروکش کردن جنگ‌های داخلی –به قدرت رسیدن قاجار) درس ۴ ص۴۹ – (**کلید واژه** بخش سوم: تداوم در جنگ عدم رونق کشاورزی – فروکش کردن جنگ رونق صنایع دستی) (هربخش ۱نمره را به خود اختصاص می‌دهد)	۳
۵	الف) انقلاب کبیر فرانسه یا انقلاب صنعتی(ذکر یک مورد کافی است.)درس ۶ ص۷۶ ۰/۲۵ نمره ب) دربرابر ورود آنها مقاومت می کردند. یا (با آنها مبارزه یا (جنبش اعتراضی) می‌کردند.) درس ۶ ص۷۷ ۰/۲۵ نمره ج) تأثیر مثبت داشته است. (اقتصاد کشور را متحول کرد.) تأثیر منفی داشت (استعمارگران نظرشان به ایران جلب شد.)(اشاره به تأثیر مثبت یا منفی کافی است.) درس۹ ص۱۱۲ ۰/۲۵ نمره د) (**کلیدواژه**: عشق به میهن-پیروی از رهبر و ولی فقیه- وحدت و یکپارچگی سرزمین و...)(ذکر هر مورد از مضامین فوق یا هم معنا بودن با این مفاهیم نمره کامل را به خود اختصاص می دهد.) درس ۱۲ ۰/۲۵ نمره	۱
	ادامهٔ راهنما در صفحه دوم	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۸/۳/۹**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر **خرداد ماه** سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** الف) حذف منصب نخست‌وزیری و سپردن ریاست هئیت دولت به رئیس‌جمهور بود. یا همچنین شرط مرجعیت از شرایط رهبری حذف شد. (ذکر یک مورد کافی است.) (۰/۵) ب) از دنیا رفتن بنیان‌گذار جمهوری اسلامی (۰/۵) ج) حضرت آیت‌خامنه‌ای، رهبر انقلاب (۰/۵) د) عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای عالی قضایی(۰/۵) درس ۱۱ ص ۱۴۴	۲
	سؤالات تشریحی	
۷	حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند. تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود. بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی از کشورهای جنوب شرقی آسیا که در گیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند و آسیب‌های اقتصادی فراوانی به آنها رسید. گرسنگی، بیماری‌های مسری، آوارگی و اختلال‌های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت‌های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. (کلید واژه: اشاره به کشتار وسیع ۰/۵ نمره / اشاره به آسیب‌های اقتصادی ۰/۵ نمره / اشاره به گرسنگی و بیماری‌های روحی و جسمی ۰/۵ (ذکر دو مورد کافی است.) درس۸ ص۱۰۷	۱
۸	عقب‌نشینی به مرزها و تعیین متجاوز درس۱۲ ص ۱۵۸	۱
۹	۱- سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد. ۲- حضور امام خمینی در صحنهٔ مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند. ۳- علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان،اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند. ۴- رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی برجسته تر شد. ۵- مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند. (ذکر دو مورد، هر کدام۰/۵ نمره کافی است.) درس۱۰ ص۱۲۸	۱
۱۰	ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی جنایات حکومت پهلوی را افشا می‌کردند؛ - امکان ملاقات مبارزان با رهبری انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد. (ذکر یک مورد، ۱نمره) درس ۱۰ ص۱۳۴	۱
۱۱	موسولینی سودای احیای دوبارهٔ امپراتوری روم باستان ۰/۷۵ و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر می‌پروراند. ۰/۷۵ درس ۸ ص۱۰۰	۱/۵
۱۲	تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده یا (منع شرکت نفت ایران و انگلیس، از پرداخت فوق‌العاده دستمزد آنان)؛ - فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛- طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی؛- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت و تحریم خرید نفت از ایران. درس ۹ ص۱۱۹(ذکر دو مورد هر مورد ۱ نمره)	۲
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	۲۰

توجه : منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.

www.mafa.ir